

за събиране на всичко, което илюстрира Човечеството такова каквото е и каквото е било в отминалите епохи. Никой още не се е замислил какво богатство са пропуснали да съберат и съхранят за съвременния цивилизован човек фолклорните и етноложки дружества в древна Гърция, Рим или Египет. Истината е, че към настоящия момент броят на онези, които разбират това, е крайно ограничен – а на тези, които проявяват истински интерес, е още по-малък – в Англия, в Америка или в която и да е друга страна те не са повече от няколкостотин души. За огромното мнозинство, включително за образовани хора, фолклорът е само някакво „модно увлечение“ по незначителни литературни вехтории, „прищявка“, която ще отmine и нищо повече. За най-ревностните му поклонници той е последната стъпка в развитието на изкуството да се изучава и пише история и навременен източник на данни за бъдещите социални науки. Той разкрива най-съкровения вътрешен мир на хората, такива каквито са били, и произхода на нашия живот, такъв какъвто е. Филологията, Етнологията и науката за Митологията и Религията намират огромна подкрепа в лицето на Фолклора.

Обемът на индианското народно творчество, което беше обречено да загине в Съединените щати, без да събуди и най-малък интерес, надхвърля всякакви представи. Торо²⁵³ не е успял да намери в алгонкинските легенди от Ню Ингленд нищо освен повод за слабоумен присмех. Но идват хора, идва поколение, за които всеки летопис ще има стойност, защото те започват да схващат, че докато събирачът върши безценна работа, то простият теоретик, който обичайно подценява или направо опонира на събирача, ще бъде изхвърлен с всичките си боклуци „през задния вход на времето“ и ще изпадне в пълна забрава.

²⁵³ Хенри Дейвид Торо (1817–1862) – американски писател и философ. Една от водещите фигури в движението трансцедентализъм, възникнало през първата половина на XIX век като реакция срещу рационализма. През 1846 г. Торо отказва да плати данъците си в знак на протест срещу Мексиканско-американската война и продължаващото робство на чернокожото население в Америка, а неговото есе „Гражданско неподчинение“ (1849 г.) вдъхновява и до днес множество борци за свобода – б. пр.